

بعد از هیاهوی زیاد برای قانونی شدن واردات خودرو در یک سال اخیر فقط ۷۰۰ ماشین وارد شده است

یک درصد وعده ماشین وارداتی آمد

مهدی عبدالاهی
دبیر گروه اقتصاد

آمارها نشان می‌دهد طی پنج ماه اخیر به واسطه ایجاد ثبات در بازار ارز، کاهش نسبی انتظارات تورمی در بازار خودرو و همچنین تصویب و ابلاغ طرح‌های مختلف برای ورود خودروهای خارجی، بازار خودرو علاوه بر اینکه وارد یک رکود سنگین شده، یک کاهش قیمت ۱۵ تا ۲۵ درصدی نیز در اغلب خودروها رخ داده است. فعالان بازار می‌گویند گرچه ادامه کاهش قیمت‌ها یا حفظ قیمت‌های فعلی عمدتاً وابسته به تداوم ثبات نسبی در شاخص‌های اقتصاد کلان است، اما سیاستگذار نیز باید از همه ظرفیت‌های تصمیم‌گیری خود برای مدیریت بازار خودرو استفاده کند. یکی از این ابزارهای سیاستگذار، موضوع واردات خودرو است. آمارها نشان می‌دهد به رغم وعده واردات ۲۰۰ هزار دستگاه خودرو در سال جاری (۱۰۰ هزار تکلیف بودجه ۱۴۰۲ و ۱۰۰ هزار مجوز مصرف نشده سال ۱۴۰۱) تاکنون تنها ۱۶۲۱ دستگاه خودرو وارد گمرکات کشور شده که از این تعداد نیز تنها ۶۹۰ دستگاه ترخیص شده است. به عبارتی، تنها یک درصد از وعده دولت برای واردات خودرو در چهار ماهه نخست سال ۱۴۰۲ محقق شده است. این درحالی است که آمارها نشان می‌دهد بین سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۷ در چهارماهه نخست هر سال به طور متوسط ۲۲ درصد از هدف گذاری واردات آن سال محقق شده است.

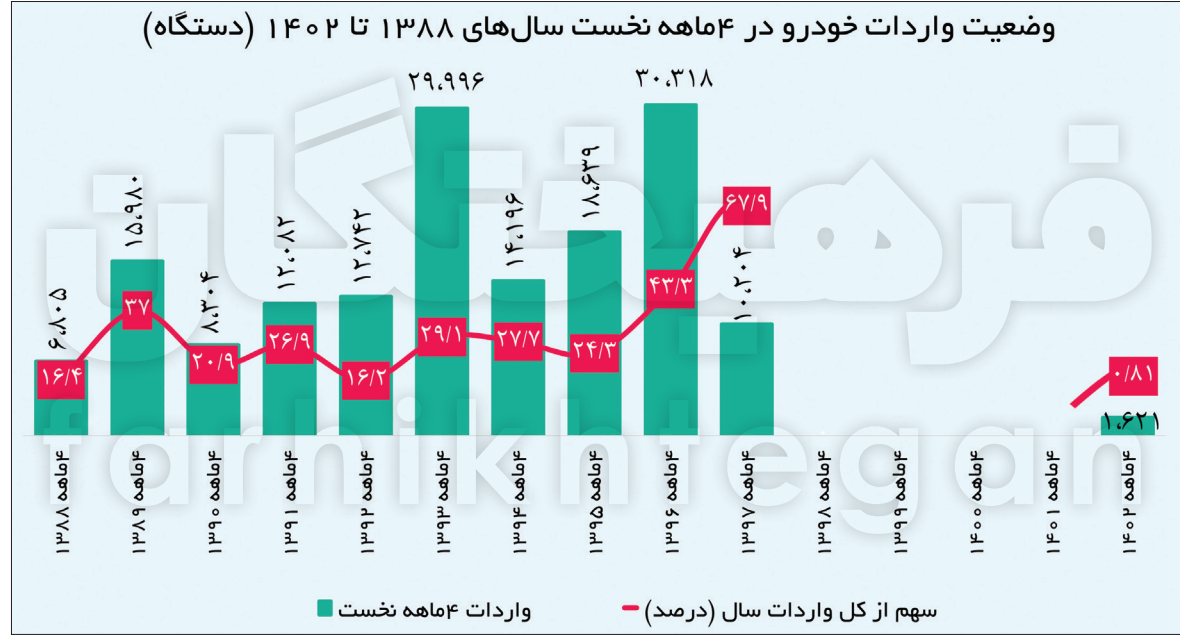
کاهش ۱۵ تا ۲۵ درصدی قیمت خودرو در ۵ ماه

آطور که در جدول ارائه شده، قیمت ۲۰ خودروی داخلی و مونتاژی طی ۵ ماه اخیر کاهش ۱۵ تا ۲۵ درصدی داشته است. طبق این آمارها، در مقطع ۲۰ فروردین ۱۴۰۲ ۲۳ تریلیون ریال بود اما قیمت هایما ۵۵ جدید در بازار کاهش نزدیک به ۲۷ درصدی داشته، این مقدار برای دیگنیتی حدود ۲۳ درصد، تارا اتومات ۲۱ درصد، ۲۰۶ تیپ ۲ حدود ۲۰ درصد، ۲۰۷ سفید قرمز MC، سورن پلاس با رینگ، دنا پلاس بدون رینگ، ۲۰۷ دنده‌ای فول و سورن پلاس فول همگی حدود ۱۹ درصد و برای خودروهای جک ۵۵، رانا پلاس سقف شیشه، دنا پلاس توربو ۶ دنده، لاماری ایما، رانا پلاس و دنا پلاس توربو اتومات همگی بین ۱۶ تا ۱۸ درصد بوده است.

ثبات نرخ ارز یکی از عوامل تاثیرگذار بر کاهش قیمت خودرو علت کاهش قیمت خودرو در بازار معتقدند برای علت‌یابی باید به یک مقدار قبل تر بازگشت. میلاد بیگی، کارشناس خودرو به فارس می‌گوید بخش قابل توجهی از این موضوع به علت افزایش نرخ ارز بود و یک بخش از جهش حبابی نیز به علت نااطمینانی‌هایی بود که به این بازار وارد شده بود، از جمله اینکه مشخص نبود نهاد تعیین قیمت کیست و این نهاد چگونه می‌خواهد رفتار کند، لذا پاسکاری‌های متعددی بین نهاد‌های متعدد وجود داشت، ضمن اینکه دعوی‌ایی بین شورای رقابت و شورای عالی بورس نیز وجود داشت. فعالان بازار می‌گویند مطرح شدن واردات خودروهای نو کار کرده و پالس‌های مثبت بانک مرکزی از مدیریت بازار ارز از جمله دلایل کاهش انتظارات تورمی در بازار خودرو بوده و این بازار را طی چند ماه اخیر به رکود سنگینی فرو برده است. فعالان بازار خودرو می‌گویند کاهش انتظارات تورمی در بازار خودرو و عقب‌نشینی سرمایه‌گذاران و سفته‌بازان از بازار خودرو بسیار پراهمیت است و سیاستگذار برای تداوم این موضوع نباید اجازه دهد بار دیگر سیگنال‌های سفته‌بازانه به این بازار وارد شود. به اعتقاد این گروه، گرچه شرط اصلی آرامش در بازار خودرو ثبات اقتصادی و آرامش در بازار ارز و دارایی‌هاست، اما افزایش تولید و واردات خودرو نیز در کاهش التهابات این بازار بسیار نقش اساسی دارد و سیاستگذار باید از ابزارهای خود به خوبی بهره‌برد.

یک سال از ابلاغ آیین‌نامه واردات خودرو گذشت

۲۶ آبان ۱۴۰۱ طرح ساماندهی صنعت خودرو در صحن علنی مجلس رای‌گیری و تصویب شد. پس از چند ماه رفت و برگشت‌های این طرح بین مجلس و شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت، سرانجام اوایل اردیبهشت ۱۴۰۱ کلیات طرح واردات خودرو در مجمع به تصویب رسید، پس از سه‌ماه از نهایی شدن مصوبه واردات خودرو، ۲۶ مرداد بود که آیین‌نامه واردات خودرو به تصویب هیات‌وزیران رسید و در نهایت سوم شهریور ۱۴۰۱ این مصوبه توسط معاون اول رئیس‌جمهور نهایی و به کلیه سازمان‌ها شامل وزارت صمت، وزارت کشور، وزارت اقتصاد، بانک مرکزی و دبیرخانه شش‌سوی عالی مناطق آزاد ابلاغ شد. حالاً حدود یک‌سال از زمان ابلاغ مصوبه واردات خودرو می‌گذرد اما آن‌طور که آمارها نشان می‌دهد واردات خودرو چنگی به دل نمی‌زند، به طوری که براساس آمارهای ارائه شده از سوی گمرک ایران، در بازه زمانی ابتدای بهمن سال ۱۴۰۱ تا ۳۱ خرداد سال ۱۴۰۲، ۲۴۶ دستگاه

است که بنا بود در سال ۱۴۰۱ وارد شود و هنوز مراحل آن در حال انجام است.

یک درصد وعده دولت برای واردات محقق شد

۲۸ آذر سخنگوی وزارت صمت وعده داد در ۶ ماه آینده ۲۰۰ هزار خودرو به کشور وارد می‌شود. امید قالیباف افزود: «تحويل خودرو در دو بازه ۳ و ۶ ماهه خواهد بود، لذا ممکن است متقاضیانی که از طریق بورس کالا خرید می‌کنند تا ۳ ماه بعد از زمان خرید خودروی آنها تحويل داده شود که این زمان با توجه به ساخت خودرو و حمل آن طبیعی است.» سخنگوی وزارت صمت در مورد نحوه تأمین ارز واردات خودرو نیز گفت در آیین‌نامه واردات خودرو روش‌های مختلفی برای تأمین ارز قید شده که در مجموع ظرفیت‌های خوبی را ایجاد کرده، اما نکته مهم این است که تأمین ارز از منشا خارج کشور خواهد بود.

همچنین آن‌طور که مسئولان وزارت صمت در پاسخ یکی از رسانه‌ها اعلام کرده‌اند، با توجه به اینکه سال گذشته مجوز واردات ۱۰۰ هزار خودرو در اختیار بود که به علت تاخیر در اخذ مجوزهای قانونی به سال جاری موکول شد، همچنین از آنجا که در سال جاری مجوز واردات ۱۰۰ هزار خودرو در اختیار دولت است، امسال دولت مجوز واردات ۲۰۰ هزار دستگاه خودرو را دارد.

بر این اساس درحالی حدود ۸ ماه از وعده مسئولان وزارت صمت می‌گذرد که طبق اظهارات محمدرضوانی فر، رئیس کل گمرک ایران، تاکنون (روزی گذشته) ۱۶۲۱ دستگاه خودرو به گمرکات اجرایی اظهار شده که حدود ۹۲۸ دستگاه خودرو در حال

خودرو وارد و فرآیند ترخیص آنها انجام شده است. همچنین از اول بهمن ۱۴۰۱ تا ۳۱ خرداد ۱۴۰۲ تعداد ۷۶۸ دستگاه خودرو به دلیل عدم دریافت مجوزهای ترخیص، عدم صدور کد رهگیری یا بانک یا عدم پرداخت حقوق ورودی در جریان انجام تشریفات ترخیص بوده‌اند.

۲۰۰ هزار دستگاه خودرو باید وارد شود!

واردات ۲۴۶ دستگاه خودرو در صف ترخیص ماندن ۷۶۸ دستگاه خودرو طی بهمن ۱۴۰۱ تا انتهای خرداد درحالی است که مسئولان سابق وزارت صمت ارقام بسیار بزرگ‌تری را برای واردات خودرو وعده داده بودند. طبق وعده مسئولان پیشین وزارت صمت، قرار بود تا انتهای سال گذشته ۱۰۰ هزار دستگاه خودرو وارد کشور شود. این وزارتخانه همچنین وعده داد که در سه‌ماه ابتدایی ۱۴۰۲ نیز ۱۰۰ هزار دستگاه خودروی دیگر وارد کشور خواهد شد. به عبارتی طبق وعده مسئولان سابق وزارت صمتی، تا پایان خرداد باید ۲۰۰ هزار دستگاه خودروی خارجی وارد کشور می‌شد، اما آن‌طور که آمارها نشان می‌دهد طی مدت مذکور (بهمن ۱۴۰۱ تا انتهای خرداد ۱۴۰۲) تنها ۲۸۰ دستگاه خودرو از گمرک ترخیص شده و تعداد خودروهای در شرف ترخیص نیز ۷۶۸ دستگاه ذکر شده است. در این خصوص رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس می‌گوید براساس برنامه دولت و آنچه در لایحه بودجه ۱۴۰۲ دیده شده، هدف گذاری برای واردات خودرو در سال ۱۴۰۲ بالغ بر ۲۰۰ هزار دستگاه است. وی می‌گوید این تعداد علاوه بر مازاد ۱۰۰ هزار خودرویی

مقایسه وضعیت واردات خودرو طی ۴ ماهه نخست سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۴۰۲	واردات ۴ ماهه نخست (دستگاه)	تعداد کل واردات سال (دستگاه)	سهم واردات ۴ ماهه نخست (درصد)	تغییرات قیمت خودرو از ۲۰ فروردین ۱۴۰۲ تا ۲۳ مرداد ۱۴۰۲ در بازار	نام خودرو	تغییرات (درصد)
۱۴۰۲	۱,۶۲۱	۲۰۰,۰۰۰	۰,۸	-۲۶,۸	هایما ۵۵ جدید	۲۳
۱۴۰۱	-	-	-	-۲۲,۷	دیگنیتی	۲۳۰۰
۱۴۰۰	-	-	-	-۲۰,۹	تارا اتومات	۷۸۱
۱۳۹۹	-	-	-	-۲۰,۶	۲۰۶ تیپ ۲	۶۱۴
۱۳۹۸	-	-	-	-۱۹,۳	۲۰۷ سفید قرمز MC	۷۳۸
۱۳۹۷	-	-	-	-۱۹,۱	سورن پلاس با رینگ	۵۵۲
۱۳۹۶	-	-	-	-۱۹,۱	دنا پلاس بدون رینگ	۷۸۷
۱۳۹۵	۱۰,۲۰۴	۱۵,۰۳۶	۶۷,۹	-۱۸,۸	سورن پلاس فول	۵۷۴
۱۳۹۴	۳۰,۳۱۸	۷۰,۰۹۹	۴۳,۳	-۱۸,۷	۲۰۷ دنده‌ای فول	۶۲۸
۱۳۹۳	۱۸,۶۳۹	۷۶,۷۱۵	۲۴,۳	-۱۸,۲	جک S5	۱,۳۹۰
۱۳۹۲	۱۴,۱۹۶	۵۱,۳۱۷	۲۷,۷	-۱۸,۱	رانا پلاس سقف شیشه	۵۲۸
۱۳۹۱	۲۹,۹۹۶	۱۰۳,۲۴۷	۲۹,۱	-۱۷,۵	دنا پلاس توربو ۶ دنده	۷۵۰
۱۳۹۰	۱۲,۷۴۲	۷۸,۸۳۲	۱۶,۲	-۱۷,۵	لاماری ایما	۱,۸۱۵
۱۳۸۹	۱۲,۰۸۲	۴۴,۸۴۰	۲۶,۹	-۱۷,۲	پارس سال سفارشی	۶۳۳
۱۳۸۸	۸,۳۰۴	۳۹,۷۶۵	۲۰,۹	-۱۶,۸	رانا پلاس	۵۹۲
۱۳۸۷	۱۵,۹۸۰	۴۳,۱۳۶	۳۷,۰	-۱۶,۲	دنا پلاس توربو اتومات	۸۳۳
۱۳۸۶	۶,۸۰۵	۴۱,۴۸۳	۱۶,۴	-۱۵,۷	تارا دنده مشکی	۶۸۲
۱۳۸۵	-	-	-	-۱۴,۵	X22 پرو	۹۴۰
۱۳۸۴	-	-	-	-۱۲,۹	پارس TUS	۶۲۲
۱۳۸۳	-	-	-	-۱۲,۲	سورن دوگانه	۶۲۵

منبع: داده‌های گمرک ایران

نشست و شوی پول؛ یک جرم ناآرام

به کوشش در این تجارت، عملیات کشف و شناسایی مرتکبان را بسیار سخت کرده است. این پدیده جهانی از شبکه مالی بین‌المللی به گونه‌ای سوء استفاده می‌کند که سهم ۲ درصدی از تولید ناخالص جهانی را به خود اختصاص داده است. برای مثال از این نارواگری، با پایان فعالیت بورس لندن، بازارهای مالی آسیای شرقی (بورس شانگهای، شژن، استرالیا و...) شروع به فعالیت می‌کنند و این چرخه می‌تواند بدون توقف به رفتار مجرمانه خود ادامه دهد. مراکز مالی نام‌برده که در سراسر جهان به فعالیت می‌پردازند، درگاه بسیار مطلوبی برای تبدیل پول کثیف، غیرقانونی و نامشروع به پول سفید می‌باشند. حال با این پرسش‌ها مواجه می‌شویم که مرتکب پولشویی چه ویژگی‌هایی دارد؟ و پولشویی به کدام جرایم وابستگی دارد؟ در جرم‌شناسی همواره مجرمان در دسته‌های مجزایی با توجه به ویژگی‌های شخصیتی، اقتصادی و اجتماعی قرار داده می‌شوند. در تبارشناسی مجرمان پولشویی ما با گونه‌ای از مجرمان مواجه هستیم که به اصطلاح «یقه‌سفید» هستند. یقه‌سفیدها که در برابر مجرمان یقه‌آبی قرار داده می‌شوند، دارای شأن اجتماعی، تخصص بارز و وضعیت مالی مناسب‌تری هستند. این ویژگی‌ها

موضوع رایج‌درستی تشریح‌کننده، زیراتظهِیر بانوعی تغییر ماهیت همراهی دارد و این درست برخلاف روندی است که مجرمان مرتکب می‌شوند. مورخان در بررسی پولشویی معتقدند ریشه این جرم به تاریخ دادوستد اولیه بازمی‌گردد که تجار برای فرار از ظلم و جور پادشاهان اموال خود را برای در امان ماندن از غارت به اشکال مختلف مانند خرید صدف و ظروف درمی‌آوردند. اما اصطلاح پولشویی که از سال ۱۹۲۰ وارد مباحث جرم‌شناسی شده به روزگاری بازمی‌گردد که ممنوعیت قمار در ایالات متحده باعث شد تا مافیای شیکاگو و آل کاپون با خرید دستگاه‌های رختشویی مبادرت به تغییر پول قمار به سود ناشی از فعالیت خدماتی کنند. البته که به صورت منسجم و موضوعی برای نظام‌های حقوقی، سال ۱۹۷۲ در پاریس، پلیس ایتالیا ۲۰ میلیون دلار پول کثیف از سازمان تپه‌کاری کوزا نوسترا کشف و ضبط کرد و جرعه مبارزه با این پدیده بین‌المللی و جرایم مالی سازمان یافته آغاز شد. یکی از مهم‌ترین کشمکش‌های مبارزه با پولشویی ناآرام بودن و پراکندگی این پدیده می‌باشد. به گونه‌ای که با توجه به ۲۴ ساعته شدن فعالیت بازارهای مالی جهانی و سهولت دسترسی

جرایم منشاء پولشویی، فارغ از هرگونه تعریفی رامی‌توان در دسته رفتارهای مجرمانه قرار داد زیرا این جرم نیازمند وقوع فعالیت مجرمانه است که چالش‌های جدی را برای جامعه ایجاد کند. البته که پولشویی در ماهیت خود جرم مستقلی محسوب می‌شود ولی نیازمند جرم اولی می‌باشد که در امتداد آن ایجاد شود. در قانون پولشویی به عنوان جرم مستقلی پذیرفته شده و قانونگذار طی قانونی اختصاصی به آن پرداخته است. ذکر این نکته قابل تأمل است که در اکثر پرونده‌های مبارزه با پولشویی مجرم جرم اولیه و مرتکب پولشویی دارای موقعیت مجزایی هستند. مجرم جرم ابتدایی نیازمند تخصص مرتکب پولشویی می‌باشد که با سوء استفاده از تخصص او چرخه جرم را تکمیل کند. فرآیندی که از آن به نام مراحل ارتکاب پولشویی نام برده می‌شود شامل سه بخش می‌شود: ۱- جای گذاری ۲- لایه گذاری ۳- یکپارچه سازی تغییر شکلی پول کثیف به درآمد قانونی در این چرخه صورت می‌گیرد و مجرمان با تقسیم‌بندی فوق درآمدی ناشی از جرایم را استفاده می‌کنند. هر کدام از این سه مرحله دارای اهمیت خاصی است که در یادداشت‌های آینده به تفصیل به تشریح آن خواهیم پرداخت.